

O NIEKTÓRYCH TREŚCIOWYCH ELEMENTACH KRYMINALISTYCZNEJ CHARAKTERYSTYKI PRZESTĘPCY

Dzhuzha Oleksandr

*doktor habilitowany nauk prawnych, profesor, Narodowa Akademia
Spraw Wewnętrznych, m. Kijów, Ukraina*

Kolb Roksolana

Międzyregionalna Akademia Zarządzania Personelem, m. Łuck, Ukraina

Streszczenie. W artykule wyjaśniono istotę oraz treść charakterystyki kryminologicznej osoby przestępcy, a także wyznaczono najbardziej problematyczne zagadnienia wymagające rozwiązań na poziomie naukowym (dydaktycznym) oraz praktycznym (ochrona prawna).

Słowa kluczowe: charakterystyka kryminologiczna; osoba przestępcy; przestępstwo; zapobieganie przestępstwom; personel zakładów karnych; skazany; podmiot przestępstwa.

ABOUT SOME CONTINUING ELEMENTS OF CRIMINOLOGICAL CHARACTERISTICS OF CRIME

Dzhuzha Oleksandr

*doktor habilitowany nauk prawnych, profesor, Narodowa Akademia Spraw Wewnętrznych,
m. Kijów, Ukraina*

Kolb Roksolana

Interregional Academy of Personnel Management, m. Lutsk, Ukraine

Abstract. The article clarifies the essence and content of the criminological characteristics of the offender's personality, as well as identifies the most problematic issues that need to be addressed on the scientific (doctrinal) and practical (law enforcement and law enforcement) levels.

Key words: criminological characteristic; person of the offender; crime; crime prevention; staff of colonies; condemned; subject of a crime.

ПРО ДЕЯКІ ЗМІСТОВНІ ЕЛЕМЕНТИ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЗЛОЧИНЦЯ

Джу́жа Олександр

*доктор юридичних наук, професор, Національна академія внутрішніх справ,
м. Київ, Україна*

Колб Роксолана

магістрант ПРАТ ВНЗ МАУП, за спеціальністю 081 «право», м. Луцьк, Україна

Анотація. В статті з'ясовано сутність і зміст кримінологічної характеристики особи злочинця а також визначено найбільш проблемні питання, що потребують вирішення на науковому (доктринальному) та практичному (правоохоронному і правозастосовному) рівнях.

Ключові слова: кримінологічна характеристика; особа злочинця; злочин; запобігання злочинам; персонал колоній; засуджений; суб'єкт злочину.

Постановка проблеми. В кримінології під особою злочинця розуміють систему негативних соціально значимих властивостей, зв'язків і відносин, які поєднані із зовнішніми умовами та обставинами, що характеризують людину, винну у вчиненні злочину [1, с. 33]. Як з цього приводу зауважують деякі дослідники, у цьому визначенні знаходить своє відображення взаємозв'язок між соціальним і юридичним змістом поняття особи злочинця, а саме: будь-яка особа є індивідуальним вираженням соціально значимих властивостей, індивідуальної форми відображення буття і духовних умов суспільства. У свою чергу, з юридичних позицій про особу злочинця можна говорити тільки тоді, коли особа вчинила злочин і визнана судом винною [1, с. 33-34]. При цьому, об'єктом кримінологічного вивчення є: а) окремі особи, які вчиняють злочини; б) різні категорії злочинів; в) різні кримінологічні типи злочинів [2, с. 280]. Поряд з цим, як обґрунтовано доводить у своїх наукових працях А.І. Долгова, кримінологічне вивчення злочинця не може бути вичерпним дослідженням складної комплексної проблеми людини та її діяльності [2, с. 280]. Саме тому, на переконання А.П. Закалюка, для пошуку критеріїв соціальної якості особи насамперед слід виключити з елементів її структури природні, біологічні особливості людини, а також нейрофізіологічні, рефлекторні особливості та генотип, його стандарти і матриці, тип вищої нервової діяльності, темперамент тощо, та емоційно-вольові властивості особи, які переважно формуються також на природній основі [3, с. 241]. Як у зв'язку з цим робить обґрунтований висновок О.Ю. Шостко, головне, потрібно пам'ятати, що особистість злочинця – це свого роду ідеальна модель, абстракція, створена на підставі дослідження суб'єктів злочинів, метою якої є виявлення таких негативних особливостей індивідуумів, за якими з високою часткою ймовірності можна в майбутньому передбачити злочинну поведінку інших осіб або повторне вчинення злочину тими, хто мав попередній кримінальний досвід [4, с. 87]. У науковій літературі можна зустріти й інші підходи щодо визначення змісту поняття «особа (особистість) злочинця» [5, с. 96-97], що й обумовило вибір теми даного дослідження, а також її основне завдання – з'ясувати ті змістовні елементи кримінологічної характеристики особи, які стосуються будь-якого суб'єкта злочину.

Стан дослідження. Вивчення наукової літератури, показало, що проблематика кримінологічної характеристики особи злочинця є предметом постійних теоретичних розробок таких науковців, як: І.Г. Богатирьов, О.Г. Колб, В.В. Лопоха, С.Ю. Лукашевич, О.А. Мартиненко, М.В. Тарасов та інших учених. Поряд з цим, враховуючи низку змін, що внесені у чинне законодавство України з питань кримінально-виконавчої діяльності в останній час (2014-2017 р. р.), виникає об'єктивна необхідність в її аналізі та оцінці з точки зору завдань, що стосуються ефективності виконання та відбування покарань в Україні. Саме зазначені обставини і обумовили вибір теми цієї статті та її головних змістовних елементів.

Виклад основних положень. Якщо узагальнити зазначені та інші доктринальні позиції з означеної проблематики дослідження, то можна вивести наступне визначення поняття «особа злочинця з числа персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України» - це один із видів фізичних осіб, задіяних на службі (роботі) в органах та установах виконання покарань на визначених у законі засадах, який вчиняє злочин у сфері виконання покарань у силу своїх індивідуальних соціально-психологічних, інтелектуальних, вольових

та інших негативних та відмінних від законослухняних громадян властивостей та під впливом зовнішніх детермінант злочинності.

Таким чином, до системоутворюючих ознак змісту даного поняття, варто віднести наступні:

1. Це спеціальні фізичні особи, правовий статус яких визначений у законах України «Про Державну кримінально-виконавчу службу» (ст. 14), «Про пробацію» (ст. 19) та «Про державну службу».

Кваліфікаційні вимоги до цих осіб встановлені у зазначених законах та інших нормативно-правових актах (Положенні про проходження служби в ОВС; Інструкції про порядок добору на службу (роботу) в органи та установи виконання покарань; ін. [6]). При цьому, види персоналу ДКВС України (власне, фізичних осіб задіяних у сфері виконання покарань) закріплені в ст. 14 Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України», до яких, зокрема, віднесені: а) начальницький склад органів та установ виконання покарань; б) державні службовці, зміст діяльності яких, крім цього, визначений у Законі України «Про державну службу»; в) інші особи, які працюють в ДКВС України відповідно до чинного трудового законодавства України на постійній, тимчасовій та іншій правовій основі.

2. Зазначені особи служать (працюють) лише в органах та установах виконання покарань.

До таких, відповідно до вимог ч. 1 ст. 11 КВК України, відносяться: а) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання покарань (на сьогодні – це Міністерство юстиції України); б) його територіальні органи управління (на даний час – п'ять міжтериторіальних управлінь виконання покарань, створених на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 18 травня 2016 року «Про ліквідацію територіальних органів управління Державної пенітенціарної служби та утворення територіальних органів Міністерства юстиції» [7]); в) органи пробації, правові підстави діяльності яких встановлені в Законі України «Про пробацію» [8].

У свою чергу, до установ виконання покарань, як це витікає із змісту ч. 2 ст. 11 КВК, відносяться: а) арештні доми; б) кримінально-виконавчі установи; в) спеціальні виховні установи; г) слідчі ізолятори у випадках, передбачених цим Кодексом (зокрема, відповідно до вимог ч.1 ст. 89 КВК, особи, вперше засуджені до позбавлення волі за злочини невеликої тяжкості або середньої тяжкості чи необережні тяжкі злочини, можуть бути за їхньою згодою залишено у слідчому ізоляторі для роботи з господарського обслуговування).

Саме персонал зазначених вище органів та установ виконання покарань й відноситься до суб'єктів вчинення злочинів у сфері виконання покарань. Разом з тим, інші особи, які вчиняють злочини у цій сфері суспільної діяльності у співучасті (ст. 27 КК) з персоналом ДКВС України, не відносяться до суб'єктів злочинів у контексті даного дисертаційного дослідження, позаяк ніякого правового зв'язку з органами та установами виконання покарань, як це передбачено ст. 14 Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України», вони не мають [9].

3. Злочини вчиняються лише у сфері виконання покарань.

Зміст діяльності, у зазначеній сфері суспільних відносин, складає двоєдиний процес виконання та відбування покарань, у якому першу його частину реалізує саме персонал органів та установ виконання покарань,

відповідно до визначених у законі повноважень (зокрема, відповідно до ст. ст. 18-19 Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України», у яких визначені права та обов'язки цих осіб).

4. Вчинення злочинів персоналом ДКВС України спричинюється та обумовлюється особистісно-індивідуальними негативними властивостями та зовнішніми впливами, що здійснюються на цих суб'єктів злочинів.

У даному випадку мова ведеться про детермінаційний комплекс злочинів, які вчиняються персоналом органів та установ виконання покарань у сфері кримінально-виконавчої діяльності (власне, у сфері виконання покарань), з урахуванням індивідуального рівня реалізації механізму злочинної поведінки. При цьому, остання відрізняється від законослухняної тим, що несе у собі об'єктивну здатність завдавати шкоду об'єктам кримінально-правової охорони, позаяк є суспільно-небезпечною (антисуспільною). Як у зв'язку з цим слушно зауважив А.П. Закалюк, категорія антисуспільної (антисоціальної) спрямованості давно вживається для узагальненої характеристики особистості злочинця, а також осіб, які вчиняють інші неправомірні або аморальні вчинки [3, с. 246].

Отже, тільки при наявності усіх без винятку системоутворюючих ознак можна у повній мірі говорити про соціально-правову сутність такого поняття, як «особа злочинця з числа персоналу ДКВС України». Але, як свідчить практика, будь-який злочинець постає у правовій реальності (зокрема, у кримінально-процесуальних правовідносинах) не як особистість (власне, як особа злочинця), а як особа з усіма її характеристиками, індивідуальними властивостями, проявами, вадами, патологіями тощо. Саме тому, при такому підході виникає необхідність її вивчення як особливого суспільного феномена (від фр. *phénomène*, грец. *phainomenon* – те, що є – виключне, рідке, незвичне явище; виключна в якомусь відношення людина [10, с. 611]). Виходячи з цього, розкриття змісту ознак конкретної особи, включаючи й особи злочинця, значною мірою досягається через знання структури особи загалом, визначення індивідуальних характеристик її структурних елементів [3, с. 253-254].

Під структурою в науці розуміють устрій, організацію чого-небудь [11, с. 648]. Враховуючи зазначене, під структурою злочинця у даній дисертації розуміється сукупність специфічних ознак, властивостей та рис цих осіб, які складають її детермінаційний ланцюг у виді конкретної внутрішньої та зовнішньої їх організації, що проявляється на злочинному індивідуальному рівні. В кримінології пропонуються різні варіанти наукової моделі структури особи (особистості) злочинця. Зокрема, О.Ю. Шостко ввів у неї наступні складові елементи, що включають у себе: а) соціально-демографічні ознаки (стать, вік, рівень освіти, сімейний стан, рід занять, наявність постійної роботи, її тривалість, частоту зміни місця роботи, інші джерела матеріального доходу; ін.); б) морально-психологічні ознаки (потреби, інтереси, мотивація; інтелектуальні властивості (емоції; вольові якості; психічні аномалії); морально-психологічні якості (погляди, переконання, ціннісна орієнтація, внутрішня установка; правосвідомість)); в) особистісно-рольові ознаки (побутові, сімейні, виробничі та загальні зв'язки); г) кримінально-правові ознаки (спрямованість і тривалість злочинної поведінки; ступінь і характер суспільної небезпеки; спосіб вчинення злочину; форма вини; форма співучасті; мотив тощо) [4, с. 87-93]. У свою чергу, А.І. Долгова у структурі злочинця виокремлює шість ознак: 1)

соціально-демографічні ознаки; 2) кримінально-правові ознаки; 3) соціальні прояви в різних сферах життєдіяльності (так звані соціальні зв'язки); 4) моральні властивості; 5) психологічні ознаки; 6) фізичні (біологічні) характеристики [2, с. 280]. Інші науковці цілком обґрунтовано вважають, що структура особи злочинця містить у собі такі ознаки, як: біологічні; соціально-демографічні; морально-психологічні; соціально-рольові; кримінально-правові та кримінологічні; психічні аномалії, що не виключають осудність [1, с. 34]. Зокрема, А.П. Закалюк, узагальнивши існуючі в науці підходи, вивів дев'ять блоків (груп) ознак особи злочинця, а саме: а) три із них відображають соціальну характеристику особи злочинця (її особистість): ознаки формування та соціалізації особи (I блок); ознаки соціального статусу та соціальних ролей (II блок); безпосередні ознаки спрямованості особистості (III блок); б) п'ять груп відображають біосоціальні властивості особи та, зокрема включають: демографічні ознаки, які мають соціальне та психологічне значення (I блок); психофізіологічні особливості, у тому числі генетичного походження (II блок); показники фізичного стану здоров'я (III блок); показники психічного стану здоров'я (IV блок); індивідуальні психологічні риси (V блок); в) окремий блок (9-й по рахунку) містить ознаки, пов'язані з вчиненням злочину особою [3, с. 258].

Висновок. Отже, розширена характеристика ознак особи злочинця має такий вигляд:

1. Ознаки формування та соціалізації особи включають у собі наступні із них: а) освіту: її рівень, профіль, у тому числі загальний та спеціальний профіль; б) наявність спеціальності (професії); в) відомості про риси, набуті у батьківській сім'ї (соціальні риси батьків; участь у вихованні дітей; вчинення аморальних вчинків і злочинів; т. ін.); г) ознаки, риси, звички, досвід, які набуті у звичайному мікросередовищі (у дитинстві, юності, на даний час); ґ) характер (зміст) занять у вільний час, культурні потреби, інтереси, їх задоволення; д) участь у діяльності об'єднань громадян.

2. Ознаки соціального статусу та соціальних ролей складаються з таких характеристик: а) соціальне становище, рід занять, характер виробництва (навчання); б) сімейний стан, наявність дітей, можливості та засоби їх утримання, навчання, виховання, відносини між подружжям; в) соціальні житлові умови, їх придатність для нормального проживання; г) належність до соціальних груп суспільно прийнятної спрямованості, у тому числі за інтересами, умовами життя, іншою необхідністю; ґ) належність до груп анти суспільної спрямованості, у тому числі роль у цих групах, мотиви такої участі; кримінальне покарання та умови його відбування; т. ін.; д) соціальні плани (перспективи) особи на майбутнє: наявність, предметність, можливі соціальні наслідки для оточення та особи, зокрема.

3. Безпосередні ознаки спрямованості особи злочинця мають такий вигляд: а) потреби, інтереси, соціальні цінності в основних сферах життєдіяльності: в сім'ї, у ході навчання, на виробництві, дотримання норм моралі та права, а також ставлення до загальнолюдських цінностей; б) діяльнісні прояви в основних сферах життєдіяльності суспільства: зміст, спрямованість, результати, суспільне ставлення, оцінка, заохочення; в) асоціальні або антисуспільні потреби, інтереси, цілі, діяльнісні прояви: зміст, мотиви, форми реалізації, соціальні результати та оцінка, ставлення до неї.

4. Демографічні ознаки, що мають соціальне та психологічне значення (стать, вік).

5. Психофізіологічні особливості особи, що включають у себе такі ознаки, як: реакції, адаптації, моторики, тип вищої нервової діяльності, особливості темпераменту, мислення, у тому числі вади та психофізіологічні риси, що мають генетичне походження.

6. Показники фізичного здоров'я складаються з таких ознак: а) загальний стан, фізичні вади, що безпосередньо впливають на можливості соціальної адаптації, розвитку, діяльності; б) хронічні захворювання соматичного типу; в) захворювання, що є наслідком антисоціальної (аморальної) поведінки: алкоголізм, наркоманія, венеричні захворювання, т. ін.

7. Показники психічного здоров'я включають у себе: патологію, що виключає осудність; аномалії (відхилення), що її обмежують; аномалію в межах осудності.

8. Індивідуальні психологічні риси складаються з таких ознак, як: а) риси характеру, в тому числі негативні та суспільно небезпечні (неприйнятні), зокрема грубість, нечесність, агресивність, лінощі, злобність, жорстокість, користолоубство тощо; б) вольові якості (інертність; властивість підпадати під чужий вплив; млявість; рішучість; т. ін.); в) емоційні риси, у тому числі: бурхливість; невірноваженість; дратівливість; байдужість; черствість; ревність; чуйність; т. ін.

9. Ознаки, пов'язані із вчиненням особою злочину, включають у собі наступні із них: а) ознаки складу злочину, об'єкти посягання та суспільна небезпечність останніх; б) ознаки ставлення особи до вчиненого злочину, потерпілого, завданої шкоди та призначеного покарання; в) інші кримінально-правові ознаки: наявність судимостей; їх характеристика; відбуття покарання за попередніми судимостями; застосування до особи різних видів звільнення від покарання та його відбування [3, с. 258-262].

Література:

1. Кримінологія : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джужи. – Київ : Атіка, 2009. – 312 с.
2. Кримінологія : учебник / под общ. ред. А. И. Долговой. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва : Норма, 2002. – 848 с.
3. Закалюк А. П. Курс сучасної української кримінології : теорія і практика : [У 3 кн.]. Кн. 1 Теоретичні засади та історія української кримінологічної науки / А. П. Закалюк. – Київ : видавн. дім «Ін Юре», 2007. – 424 с.
4. Кримінологія : підручник / за ред. В. В. Голіни, Б. М. Головкина. – Харків : Право, 2014. – 440 с.
5. Кримінологія. Загальна частина : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Бандурки. – Харків : Вид-во ХНУВС, 2010. – 240 с.
6. Правові основи діяльності персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України : наук.-метод. посіб. / упоряд. І. Яковець. – Київ : Паливода А.В., 2011. – 232 с.
7. Про ліквідацію територіальних органів управління Державної пенітенціарної служби та утворення територіальних органів Міністерства юстиції : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 травня 2016 р. № 348 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 44.

8. Про пробацію [Електронний ресурс] : Закон України від 05 лютого 2015 року № 160-VIII (із змінами, внесеними згідно із Законом № 1798-VIII від 21.12.2016 р. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-19/paran908#n908>
9. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23 черв. 2005 р. // Офіційний вісник України. – 2005. – № 30. – С. 4-10.
10. Булько А. Н. Большой словарь иностранных слов 35 тысяч слов / А. Н. Булько. – Изд. 3-е, испр., перераб. – Москва : Мартин, 2010. – 704 с.
11. Великий тлумачний словник української мови / упоряд. Т. В. Ковальова. – Харків : Фоліо, 2005. – 767 с.

ABOUT SOME CONTINUING ELEMENTS OF CRIMINOLOGICAL CHARACTERISTICS OF CRIME

Dzhuzha Oleksandr, Kolb Roksolana

Formulation of the problem. In criminology, a person criminally understood the system of negative socially significant properties, relationships and relationships, which are combined with external conditions and circumstances characterizing a person guilty of committing a crime [1, p. 33]. As some researchers point out, in this definition, the relationship between the social and legal content of the notion of the perpetrator is reflected, namely: any person is an individual expression of socially significant properties, an individual form of reflection of being and spiritual conditions of society. In turn, the legal position on the identity of the offender can only be talked about when the person committed a crime and found guilty by the court [1, p. 33-34]. In this case, the object of criminological study are: a) individuals who commit crimes; b) different categories of crimes; c) various criminological types of crimes [2, p. 280]. Along with this, as substantiatedly proves in his scientific works AI Debt, criminological study of the offender can not be exhaustive study of the complex complex problem of man and his activities [2, p. 280]. That is why, in the opinion of AP In order to find the criteria for social quality, one should first of all exclude from the elements of its structure the natural, biological features of a person, as well as neurophysiological, reflexive features and genotype, its standards and matrices, the type of higher nervous activity, temperament, etc., and the emotional and volitional properties of a person, which are mainly formed on a natural basis [3, p. 241]. As in this connection makes a grounded conclusion O.Yu. Sixth, most importantly, one must remember that the identity of the offender is a kind of ideal model, an abstraction created on the basis of the study of the subjects of crimes, whose purpose is to identify such negative features of individuals, on which, with high probability, it is possible to predict in the future criminal the behavior of others or the repeated commission of a crime by those who had previous criminal experience [4, p. 87]. In the scientific literature can be found and other approaches to the definition of the content of the concept of "person (personality) offender" [5, p. 96-97], which led to the choice of the subject of this study, as well as its main task - to find out those meaningful elements of the criminological characteristics of the person concerned with any subject of the crime.

State of research. The study of scientific literature, showed that the problem of criminological characteristics of the person of the offender is the subject of constant theoretical developments of such scholars as: I.G. Bogatyrev, O.G. Kolb, V.V. Lopoha, S.Yu. Lukashevich, O.A. Martynenko, MV Taras and other scholars. Along

with this, taking into account a number of changes made to the current legislation of Ukraine on criminal-executive activities recently (2014-2017 pp.), There is an objective need for its analysis and assessment in terms of tasks related to effectiveness of execution and serving of sentences in Ukraine. It is these circumstances that determined the choice of the subject of this article and its main content elements.

Statement of the main provisions. If we summarize these and other doctrinal positions in the identified research issues, one can deduce the following definition of "offender person from among the staff of the State Criminal Service of Ukraine" - this is one of the types of individuals involved in the service (work) in enforcement bodies and institutions punishments on the principles established by law who commit a crime in the area of execution of sentences by virtue of their individual social-psychological, intellectual, volitional and other negative and different from law-abiding Adian properties and by external determinants of crime.

Thus, to system-forming signs of the content of this concept, it is worthwhile to include the following:

1. These are special individuals whose legal status is defined in the laws of Ukraine "On State Criminal Execution Service" (Article 14), "On Probation" (Article 19) and "On Civil Service".

The qualification requirements for these persons are set out in the above-mentioned laws and other regulatory legal acts (Regulations on passing the service in the ATS, Instructions on the procedure for selecting the service (work) in the penitentiary institutions and institutions, etc. [6]). At the same time, the types of staff of the Internal Affairs Committee of Ukraine (in fact, individuals engaged in the execution of punishment) are enshrined in Art. 14 of the Law of Ukraine "On the State Criminal Execution Service of Ukraine", which, in particular, include: a) the command of the bodies and penal institutions; b) civil servants whose content, in addition, is defined in the Law of Ukraine "On Civil Service"; c) other persons who work in the Internal Affairs Department of Ukraine in accordance with the current labor legislation of Ukraine on a permanent, temporary and other legal basis.

2. The said persons serve (work) only in penitentiary institutions and institutions.

To such, in accordance with the requirements of Part 1 of Art. 11 CRCs of Ukraine include: a) a central executive body that implements state policy in the field of execution of sentences (today it is the Ministry of Justice of Ukraine); b) its territorial authorities (currently - five interterritorial departments of execution of sentences established on the basis of the resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 18 May 2016 "On the Elimination of Territorial Bodies of the State Penitentiary Service and the Establishment of the Territorial Bodies of the Ministry of Justice" [7]); c) organs of probation, the legal bases of which are established in the Law of Ukraine "On Probation" [8].

In turn, the penal institutions, as it follows from the contents of Part 2 of Art. 11 KVN, include: a) arrest houses; b) criminal-executive agencies; c) special educational institutions; d) investigative isolation units in cases stipulated by this Code (in particular, in accordance with the requirements of Part 1 of Article 89 of the Criminal Code, persons who were first sentenced to imprisonment for crimes of moderate or moderate nature or careless or serious crimes may, with their consent, be left in an investigative insulator for work on maintenance service).

It is the personnel of the above-mentioned bodies and penal institutions that relate to the perpetrators of the execution of punishments. At the same time, other persons who commit crimes in this area of social activity in complicity (Article 27 of the Criminal Code) with the staff of the Internal Affairs Committee of Ukraine, do not relate to the subjects of crimes in the context of this dissertation study, since there is no legal relationship with the authorities and penitentiary institutions, as stipulated in art. 14 of the Law of Ukraine "On the State Criminal Execution Service of Ukraine", they do not have [9].

3. Offenses are committed only in the field of execution of punishment.

The content of activities in this area of public relations is a two-way process of execution and serving of sentences, in which the first part of it is implemented by the personnel of the bodies and penal institutions in accordance with the powers specified in the law (in particular, in accordance with Article 18-19 of the Law Of Ukraine "On the State Criminal Execution Service of Ukraine", which defines the rights and responsibilities of these persons).

4. The commission of crimes by the personnel of the SCU of Ukraine is caused and stipulated by the individual-individual negative qualities and external influences carried out on these subjects of crimes.

In this case, we are talking about a determination complex of crimes committed by the personnel of the bodies and penal institutions in the field of criminal-executive activity (in fact, in the field of execution of sentences), taking into account the individual level of implementation of the mechanism of criminal behavior. At the same time, the latter differs from the law-abiding by the fact that it has an objective ability to harm the objects of criminal-legal protection, because it is socially dangerous (anti-social). As in this regard, AP was rightly noticed. The zeal, the category of anti-social (antisocial) orientation has long been used for the generalized characteristics of the perpetrator's personality, as well as those who commit other unlawful or immoral acts [3, p. 246].

Consequently, only in the presence of all the system-forming features without exception, one can fully speak of the social and legal essence of such a concept as "the person of the offender from the staff of the Internal Affairs Committee of Ukraine". But, as practice shows, any criminal appears in the legal reality (in particular, in criminal-procedural legal relations) not as a person (in fact, as the person of the offender), but as a person with all its characteristics, individual properties, manifestations, defects, pathologies etc. That is why, with this approach, it is necessary to study it as a special social phenomenon (from the French *phénomène*, the Greek *phainomenon* - that which is - an exceptional, rare, unusual phenomenon, an exceptional man in a certain relation [10, p. 611]). Proceeding from this, the disclosure of the content of the features of a particular person, including the person of the offender, is largely achieved through knowledge of the structure of the person in general, the definition of individual characteristics of its structural elements [3, p. 253-254].

Under structure in science understand the structure, the organization of something [11, p. 648]. Taking into account the above, under the structure of the offender in this dissertation is understood the set of specific features, properties and features of these individuals, which constitute its determination chain in the form of a specific internal and external organization, which manifests itself at the criminal individual level. In criminology, various variants of the scientific model of the

structure of the person (personality) of the offender are offered. In particular, O.Yu. Sometimes he introduced the following components that include: a) socio-demographic features (gender, age, level of education, marital status, occupation, regular employment, duration, frequency of change of place of work, other sources of material income; etc.); b) moral and psychological characteristics (needs, interests, motivation, intellectual properties (emotions, volitional qualities, mental anomalies); moral and psychological qualities (views, beliefs, values orientation, internal setting, legal awareness)); c) personality-role features (household, family, production and general ties); d) criminal-law signs (the direction and duration of criminal behavior, the degree and nature of social danger, the method of committing a crime, the form of guilt, the form of complicity, the motive, etc.) [4, p. 87-93]. In turn, AI Debt in the structure of the offender distinguishes six features: 1) socio-demographic features; 2) criminal-law signs; 3) social manifestations in various spheres of life (so-called social connections); 4) moral properties; 5) psychological signs; 6) physical (biological) characteristics [2, p. 280]. Other scholars quite reasonably believe that the structure of the person of the offender includes such features as: biological; socio-demographic; moral and psychological; social role; criminal-law and criminological; mental anomalies that do not exclude sanity [1, p. 34]. In particular, AP Zakalyuk summed up the approaches in science, summed up nine blocks (groups) of the personality of the offender, namely: a) three of them reflect the social characteristics of the person of the offender (her personality): signs of the formation and socialization of the person (I block); signs of social status and social roles (block II); direct signs of personality orientation (III block); b) the five groups reflect the biosocial characteristics of the person and, in particular, include: demographic features that have a social and psychological significance (block I); psychophysiological features, including genetic origin (block II); indicators of the physical state of health (block III); indicators of mental health (IV block); individual psychological features (V block); c) a separate block (9th in the account) contains signs related to the commission of a crime by a person [3, p. 258].

Conclusion. Consequently, the expanded characterization of the features of the person of the offender has the following form:

1. The signs of the formation and socialization of the person include the following: a) education: its level, profile, including general and special profile; b) the presence of a specialty (profession); c) information about the features acquired in the parents' family (social features of parents, participation in the upbringing of children, committing immoral acts and crimes, etc.); d) signs, features, habits, experience acquired in the usual micro-environment (in childhood, youth, at present); e) the nature (content) of classes in their free time, cultural needs, interests, their satisfaction; e) participation in the activities of associations of citizens.

2. Signs of social status and social roles consist of the following characteristics: a) social status, occupation, nature of production (education); b) family status, the presence of children, opportunities and means of their maintenance, education, upbringing, relations between spouses; c) social housing conditions, their suitability for normal residence; d) belonging to social groups of socially acceptable orientation, including interests, living conditions, and other necessities; e) belonging to groups of anti-social orientation, including the role in these groups, the motives of such participation; criminal punishment and conditions of his detention; etc .; e) social

plans (perspectives) of the person for the future: availability, objectivity, possible social consequences for the environment and person, in particular.

3. The direct signs of the direction of the person of the offender are as follows: a) needs, interests, social values in the main spheres of life: in the family, in the course of study, in the workplace, observance of norms of morals and rights, as well as attitude to universal values; b) activity manifestations in the main spheres of society's activity: content, orientation, results, social attitude, assessment, promotion; c) social or antisocial needs, interests, goals, activity manifestations: content, motives, forms of implementation, social outcomes and evaluation, attitudes towards it.

4. Demographic features that have a social and psychological significance (gender, age).

5. Psychophysiological features of a person that includes such signs as: reactions, adaptations, motor skills, type of higher nervous activity, peculiarities of temperament, thinking, including vices and psychophysiological traits of a genetic origin.

6. Physical health indicators consist of the following features: a) general condition, physical defects, which directly affect the possibilities of social adaptation, development, activity; b) chronic diseases of the somatic type; c) a disease that is the result of antisocial (immoral) behavior: alcoholism, drug addiction, sexually transmitted diseases, etc.

7. Indicators of mental health include: a pathology that excludes sanity; anomalies (deviations) that limit it; anomaly within the limits of the sanity.

8. Individual psychological features consist of: a) traits of character, including negative and socially dangerous (inappropriate), including rude, dishonest, aggressive, laziness, malice, cruelty, greediness, etc.; b) volitional qualities (inertia, property to fall under someone's influence, lethargy, determination, etc.); c) emotional features, including: turbulence; unbalance; irritability; indifference; obduracy; jealousy; keenness; etc.

9. Signs related to the commission of a crime include the following: a) signs of the crime, the objects of encroachment and the public danger of the latter; b) signs of a person's attitude towards the crime, the victim, the harm done and the punishment imposed; c) other criminal-law features: the presence of convictions; their characteristics; sentencing on previous convictions; application to a person of various types of release from punishment and his serving [3, p. 258-262].

References:

1. Kryminolohiya : navch. posib. / za zah. red. O. M. Dzhuzhy. – Kyiv : Atika, 2009. – 312 s.
2. Kryminolohyya : uchebnyk / pod obshch. red. A. Y. Dolhovoy. – 2-e yzd., pererab. y dop. – Moskva : Norma, 2002. – 848 s.
3. Zakalyuk A. P. Kurs suchasnoyi ukrayins'koyi kryminolohiyi : teoriya i praktyka : [U 3 kn.]. Kn. 1 Teoretychni zasady ta istoriya ukrayins'koyi kryminolohichnoyi nauky / A. P. Zakalyuk. – Kyiv : vydavn. dim «In Yure», 2007. – 424 s.
4. Kryminolohiya : pidruchnyk / za red. V. V. Holiny, B. M. Holovkina. – Kharkiv : Pravo, 2014. – 440 s.
5. Kryminolohiya. Zahal'na chastyna : navch. posib. / za zah. red. O. M. Bandurky. – Kharkiv : Vyd-vo KHNUVS, 2010. – 240 s.

6. Pravovi osnovy diyal'nosti personalu Derzhavnoyi kryminal'no-vykonavchoyi sluzhby Ukrainy : nauk.-metod. posib. / uporyad. I. Yakovets'. – Kyiv : Palyvoda A.V., 2011. – 232 s.
7. Pro likvidatsiyu terytorial'nykh orhaniv upravlinnya Derzhavnoyi penitentsiarnoyi sluzhby ta utvorennya terytorial'nykh orhaniv Ministerstva yustytysi : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 18 travnya 2016 r. № 348 // Ofitsiyyny visnyk Ukrainy. – 2016. – № 44.
8. Pro probatsiyu [Elektronnyy resurs] : Zakon Ukrainy vid 05 lyutoho 2015 roku № 160-VIII (iz zminamy, vnesenymy z'hidno iz Zakonom № 1798-VIII vid 21.12.2016 r. – Rezhym dostupu : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-19/paran908#n908>
9. Pro Derzhavnu kryminal'no-vykonavchu sluzhbu Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 23 cherv. 2005 r. // Ofitsiyyny visnyk Ukrainy. – 2005. – № 30. – S. 4-10.
10. Bulyko A. N. Bol'shoy slovar' ynostrannykh slov 35 tysyach slov / A. N. Bulyko. – Yzd. 3-e, yspr., pererab. – Moskva : Martyn, 2010. – 704 s.
11. Velykyy tлумachnyy slovnyk ukrayins'koyi movy / uporyad. T. V. Koval'ova. – Kharkiv : Folio, 2005. – 767 s.